

# Центральна наукова бібліотека

Центральна наукова бібліотека (ЦНБ) заснована 1804 р. водночас Університетом за ініціативи В. Н. Каразіна. Це одна з найстаріших та найбільших книгозбірень України. Загальний фонд бібліотеки налічує 3 000 000 одиниць зберігання, у т. ч. наукової літератури — 1742000, навчальної — 1150000, художньої — 400000.

Унікальний фонд рідкісних видань і рукописів (до 1825 р.) налічує 500 прим., у т. ч. колекції інкунабул (видання до 1500 р.), палеотипів (1500–1550 рр.), значні колекції українських та іноземних стародруків (XVII–XVIII століть), прижиттєві видання класиків науки та літератури. Колекція рукописів налічує до 1000 прим. Хронологічні рамки — з XIV по XX століття. Серед рукописів: Універсал українського гетьмана І. Мазепи (1704 р.), топис Грабянки (поч. XIX ст., матеріали з історії України XVII–XVIII ст.); чудова колекція грецьких рукописів та інші.

У бібліотеці зберігаються також видання друкарні Харківського університету, яка була заснована 1804 року при університеті. Серед них і перші журнали та газети в Україні, що вийшли з друкарні Університету: «Харьковские известия» (1817–1823), «Харьковский Демокрит» (1816), «Украинские вестник» (1816–1820), «Украинский журнал» (1823–1825) та інші.

До послуг користувачів понад 700000 видань зарубіжної літератури (переважно англійською та основними європейськими мовами). ЦНБ веде міжнародний книгообмін із навчальними і науковими закладами США, Франції, Японії, Канади та ін.

У 2006 р. до фондів бібліотеки надійшло 30810 примірників (11704 наукової літератури — 15556 прим., навчальної — 13888 прим., художньої — 2221 прим.).

У 2006 р. надійшло 236 видань на електронних носіях. На сьогодні у ЦНБ зберігається біля 2000 видань на електронних носіях.

Щорічно передплатується більше 400 назв газет і журналів України та Росії, здійснюється передплата на зарубіжні електронні повнотекстові ресурси. ЦНБ бере участь у проєкті «ЕЛЕКТРОННА ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ БІБЛІОТЕК» — EIFL Direct (Electronic Information For Libraries), який є спільною ініціативою Інституту відкритого суспільства (Будапешт) та видавництва EBSCO Publishing. EIFL Direct пропонує майже 8000 повнотекстових електронних журналів, газет, бюлетенів новин, близько 1300 брошур і довідників з різних галузей знання.

ЦНБ передплатує електронні бібліографічні бази даних публікацій (книжкових, журнальних та газетних статей, рецензій, авторефератів) України та Росії. З 2006 р. працює віртуальний читальний зал дисертації Російської державної бібліотеки.

До послуг користувачів ЦНБ також електронні версії навчальних та методично-методичних матеріалів, у т. ч. підготовлених викладачами університету. У користувачів ЦНБ щоденно є можливість доступу в режимі онлайн до усіх офіційних сайтів з повнотекстовими документами: Інтернет — прес-служби Президента України, Верховної Ради, Кабінету Міністрів, Міністерств та відомств, органів державної влади усіх рівнів та ін.

Для читачів працюють 5 абонементів, 11 читальних залів, 2 спеціалізовані зали каталогів, Центр інтернет-технологій (працює з 1996 р., перший серед вузівських бібліотек України), інформаційний Центр «Вікно в Америку», мета якого — надання актуальної інформації про США.

Організовано відкритий доступ до фондів не тільки читальних залів, а й до абонементу навчальної літератури.

Впроваджена автоматизована система обслуговування, завдяки якій студентам, починаючи з 1 курсу, надається право користування усіма підрозділами ЦНБ, у т. ч. абонементом наукової літератури. Студенти можуть одночасно замовляти до 30 примірників, а викладачі — необмежену кількість. Функціонує скринька для самостійного повернення літератури.

Суттєво прискорює пошук електронний каталог, з електронним замовленням, який надається для користування як у бібліотеці, так і через мережу Інтернет цілодобово.

На головній сторінці сайту ЦНБ є розділ — «Електронна картка читача». Це нова послуга для читачів — самостійне отримання інформації про обсяг книговидачі, термінів перереєстрації.

У 2006 р. з'явився електронний бібліотечний форум, де можна оперативно вирішити будь-які питання, що стосуються організації роботи бібліотеки.

Докладніша інформація про ЦНБ — на сайті: <http://www.univer.kharkiv.ua/main/library>.

І. ЖУРАВЛЬОВА, директор бібліотеки

*universitas mundus scientiarum est!*

# Харківський

# УНІВЕРСИТЕТ

ЗАГАЛЬНО-  
УНІВЕРСИТЕТСЬКА  
ГАЗЕТА

№ 5  
(3884)

ВІВТОРОК  
20 березня  
2007 р.

Ціна договірна

Газета нагороджена Почесною грамотою Державного комітету у справах преси, телебачення та радіомовлення України.

1 січня 1817 р. Харківський університет видавав «Харьковские известия», з 8 квітня 1927 р. — «Робітник освіти», з 15 грудня 1928 р. — «Іновець», з 1 січня 1930 р. — «За нові кадри», з 1 січня 1936 р. — «За більшовицькі кадри», з 1 січня 1947 р. — «Сталінські кадри», з 1 січня 1957 р. — «Харківський університет» (вперше номером такою назвою з'явився 19 грудня 1945 р.). Електронна версія газети в Інтернет: [www-gazeta.univer.kharkov.ua](http://www-gazeta.univer.kharkov.ua)